

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.
Fél évre	4
Egész évre	8
Egyes szám ára	20 fill.

Felelős szerkesztő:
ZÁDORY KÁROLY.

Lap kiadó tulajdonos:
FIGULI ANTAL.

A lap szemléi részét illető közlemények a »Petrozsény és Vidéke« szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a ... Kiadóhivatalhoz küldendők.

Hirdetések, valamint nyilvántári közlemények árszabály ... szerint számíttatnak.

Szünetnélküli munka.

Minden vidéken befolyásolja a lakosság fő-foglalkozása a hozzá alkalmazkodó egyéb kenyér-kereső foglalkozásokat. Ha az szünetelt, ezek is panganak.

Magyarország par excellence földmivelő állam s így, ahol télen, a mezei munka szünetel a kereskedelmi, az ipari foglalkozás is kisebb mérvű, vagy pihen. A Zsilvölgyben a köszénbányászat a főkeresetforrás, a többi foglalkozási ágak tevékenysége, munkássága tehát itt is ahol alkalmazkodik.

Mint hogy völgyünk bányázatainak tevékenységét a naptár és időjárás szerint már be-köszöntött tél nemcsak nem csökkenti, sőt, amennyire lehet még nagyobb energia kifejtésére indítja; nekünk téli munkaszünetre, pihenésre gondolni sem lehet. Mélyen a föld alatt s fent a föld kopár felületén megszakítás nélkül foly a verejtékes munka, amely mindinkább nyomasztó súllyal s fokozottabb követelményekkel neheze-dik úgy a fizikai, mint a szellemi foglalkozás munkásaira. Ama óriási lendület, melynek bámulat-keltő jelenségeivel Lupénytől Csimpáig talál-kozunk, sorompóba szőlít, munkába állít itt

mindenkit, hogy az egyik karral, a másik ésszel szolgálja azt a nagy közgazdasági és nemzeti feladatot, amelynek teljesítésére honfi tisztünk kötelez.

Igen, mert ez a munka, amely itt reánk vár, a kenyérkereset körén túlmenő hazafias szempontokat érint. Ezért kell kiváló gondot fordítanunk arra: hogy e völgy központja: Petrozsény, igazán azzá legyen, amivé eddig kivivott pozíciója, földrajzi fekvése, kulturális missziója hivatottá teszi: a magyar nemzeti eszmének védőbástyája, őrállomása és a magyar nagy ipari vállalkozásnak fókuszja. Ez a tudat hatja át és buzditja a községi előjáróságot, a képviselőtestületet s a közdolgok intézésére kebeléből kiküldött bizottságokat, melyek céltudatos, buzgó tevékenységet fejtenek ki a közérdek önzetlen szolgálatában.

Ha tudjuk, hogy mik azok a feladatok, melyek a helyhatósági tevékenység körébe es-nek és elláttatnak, elismeréssel kell adóznunk a hivatott tényezők odaadó sikeres tevékenységeért. Ha figyelemmel kísérjük azt a lázas tevékeny-séget, mely a kinestári bányák üzembehelyezése, termelőképességének biztosítása, — a Salgótar-jáni, — Urikány-zsilvölgyi, — valamint a Felső-zsil-völgyi — bányatársulatok üzeleinek fejlesztése

érdekéből azok szakértő vezetése s óriási erő-kifejtése körül tapasztalunk, feltárul előttünk az a szinte szédítő perspektíva, melyet a nagy töke-befektetés, a szellemi és fizikai munka megteremt. És az alkotó tevékenységnek ebben az evolucioná-lis mozgalmában nem maradhat tétlenül senki. Az áramlat magával ragadja, vagy elsöpri. Mert ebben a forrongásban mindenkinek munkaképes-ségétől kitelhető erőlkifejtésére szükség van. Ebben a lázas munkában nincs megállásnak lehetősége, nincs pihenésre idő. Folyománya ez az itteni főfoglalkozásnak, a köszénbányászatnak, amely lüktető vérkeringést visz be a többi foglalkozási körökbe is és azokat sem hagyja pihenni. A mindennapi tapasztalás eklatáns bizonyítéka ennek. Csak néhány adatra utalunk:

Az igazságügyminiszter jóváhagyta a petrozsényi kir. járásbíróság felállítására, — a vármegye törvényhatósága jóváhagyta a Barcsay-féle ház megvételére vonatkozó szerződést, minek folyo-mányaként a kora tavasszal szükségkép meg-kezdendő építkezések munkálataira nézve az előkészületeket a községnek még a tél folyamán foganatosítani kell. Ezek, a folyamatban lévő közalkotások, a nagymértékben szaporodó közigaz-gatási teendők ellátása evidenssé teszi az elől-járóságra, a helyhatóságra háruló munkahalmazt.

„PETROZSÉNY és VIDÉKE“ TÁRCÁJA.

ARÁMHOZ.

A küzdelemben olyan jól esik,
Ha beragyogja lelkemet a múlt ...
Ugy is sötét a bánat ami tép,
S az edes emlék mindig vigaszt nyújt.

Szent az a nap, melyen összejöttünk,
Hisz akkor szakadt az ég üdvé rám!
Szép szemedben a lelket láttam —
... Emlékszel-e rá imádtott áram?

Emlékszel-e, midőn zöldlomb alatt
Elmondám néked a legszebb álmodom ...
— Aztán kis kezéd ajkamhoz vonva
Kérdem: szeretsz-e szép ideádom?!

Ta rám néztél mélyen elpirulva,
Kicsiny fejed gyöngéden meghajolt.
Sosem felejttem e bűbajos színt,
Mely boldogságom hajnalpirja volt!

Emlékszel-e, midőn holdvilágnál
Árnyékomban a tiedet ölelte —
És amikor már minden elpihent
Egy csók zaja a csöndet fölverte?

A perceket, a boldog órákat
Mit nekem adtál edes zálogul:
Beváltom tettel, férfi becsülettel
És örök hűséggel ráadásul!

Nagyon szeretlek, forrón, s igazán:
Ha láthatlak a szívem egy órá! —
Gondolatim úgy járnak körülötled
Mint a bolygók az izzó nap körül.

A Hít világot Te oltád belém,
Amely által a mennybe feljutok; —
Mert ha érted győztrődik a lelkem
Még imádkozni is jobban tudok!

A Hít világa fényt szór utamba
S látom a jövőt, melyről álmodunk ...!
Látom, oh, Vilma! — Az mind való lesz,
Ha Te úgy szeretsz ...! Ha eggyé válnánk!

Balló Kálmán.

A szemüveg.

Irta: Gömbösné Galamb Margit.

A délceg öreg ur bizony lsten nagyon jól festett,
mikor belépett az ajtón és Szentirmay Magda felé ha-jolva, összeverte a bokáját.

Magda kisasszony letette a szemüvegét és úgy sietett a kedves vendég elé:

— De hát maga az, Sándor, igazán maga?

— Én biz a', Magduska, csókolom a kezeit: Én volnék, Bodroghy Sándor. Már csak nem tudtam el-kerülni a házát, mikor erre akadt dolgom.

— Azt nagyon okosan tette. Idejét se tudom, mikor hallottam a hangját? Jöjjön, üljön ide velem szembe, hadd nézem meg.

— Megöregedtem, — szólt nevetve Bodroghy.

— Na, na, ez nem baj, ha ilyen viruló a színe. Engem se került el az idő. Nézze csak, csupa fehér a hajam. Ugy-e, hogy rám se ismert volna, ha valahol találkozunk?

Rá se ismertem volna? Ejnye, Magduska, hogy ezt még el is hiszi! Hát azt gondolja, annyira meg tud változni kívül-belül az ember, hogy elfelejtü a másíknak minden vonását, a hangját, a szemszínét? A szeme most is olyan nefelejcs-színű, éppen olyan.

— Maga se igen változott, bárha negyven év nagy idő ...

— Nagy idő, igen nagy idő. Ezelőtt negyven esz-tendővel husz évesek voltunk mind a ketten.

— Istenem, huszévesek!

— És azóta nem is láttuk egymást.

— Egyszer se láttuk.

— De én azért még se felejtettem el.

— Jele, hogy felém se nézett ...

— Nem jöhettem, kötött a becsület.

— A becsület?

— Az.

— Nem értem, Sándor.

— Hát persze, hogy nem. Ha valaha is megértett volna, Magduska, nem kellett volna egymás nélkül öreged-nünk meg.

MOSKOVITS FARKAS és TÁRSA

CSIPŐ-, CSIZMA ÉS HADFELSZERELÉSI GYÁR. CS. ÉS KIR. KÖZÖSHADSEREG SZERZŐDÉSES SZÁLLÍTÓI. Petrozsény, Kossuth Lajos-utca Junger Samu házában

Elsőrangú készítményű férfi, női és gyermek lábbeliek, csizmák, munkás bakancsok eredeti gyári szabott árban árusíttatnak.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A kincstári és a többi nagy bányavállalatok legközelebb megoldandó feladataira nézve elegendő arra utalnunk, hogy a sodronypályák, az iparvasut építésén, a feltárási munkálatokon kívül az egész Zsilvölgyben több ezer munkás és munkás család részére emelendő házak építése biztosítva lévén és üzeimik fejlesztése kívüli egyéb teendők mind olyan természetűek, melyek szünetnélküli tevékenységet, mondhatni önfeláldozásig menő munkát követelnek.

Azt tapasztaljuk, hogy még ma is sokan folyamodnak magánosok építkezési engedélyekért, akik igyekeznek, hogy mielőbb fedél alá jussanak. A lakáshiány kényszeríti őket.

Csak rövid ismertetése ez a Zsilvölgyben folyó óriási munkának s bizonyítéka annak, hogy az itt folyó tevékenységek szünetelni nem lehet és hogy itt minden munkabíró egyén teljes erőfeszítésére szükség van.

A választójogról.

Szerdán terjesztette be a Házban *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter a választói jogról szóló javaslatát, melyszerint választói joga van minden férfinak, aki magyar állampolgár, életének huszonnegyedik évét betöltötte, állandó lakással bír, nem áll a választói jogosultsággal összeférhetetlen közszolgálatban és a választói jogosultságból nincs a törvényben körülírt kizárási ok alapján kizárva.

A javaslat a választói jogosultsághoz legalább egy évi lakást kíván ugyanabban a községben.

Azok a választók, akik írni és olvasni tudnak, közvetlenül és személyesen, a többiek közvetve és megbízott útján gyakorolják választói jogukat.

Egyes szavazata van:

1. annak a közvetlen választónak, aki a kettős vagy hármas szavazathoz szükséges kellekeknek nem felel meg;

2. az ösválasztók megbízottjának.

Két szavazata van:

1. annak, aki a középiskolának (gimnáziumnak vagy reáliskolának) vagy polgári iskolának legalább négy osztályát sikeresen végezte; vagy

2. annak, aki olyan állásra van vagy volt törvényesen alkalmazva, vagy akinek olyan foglalkozása van, vagy volt, amelyhez a törvény értelmében legalább az 1. pont alatt említett valamelyik iskola megfelelő osztályának elvégzése szükséges.

3. annak, aki életének 32. (harmincketedik) évét betöltötte, törvényszabta összes tényleges és tartalékos

— Ezt se értem.

— Ej, hagyjuk ezt! Késő bánat volna, ne legyen még most is keserű ize. Inkább beszéljen az életéről. Negyven év alatt sok minden történetet...

— Sok minden, Sándor. De a maga életében is. Kezdje el maga, én majd folytatom. De azon kezdje, hogy miért jutottam eszébe, s minek köszönhetem, hogy meglátogattott?

A férfi megpödrölte a bajuszát, egyet köhintett, aztán szóba fogott:

— Első volt arra a pusztámon. Gyönyörű szép völgybe fekszik a birtokom, tavasszal szebb, mint a mennyország. De így ősszel, ha belekezd az eső, szomorúbb a temetőnél. A házam esetenül nagy kuria, tágas, csöndes szobákkal, csak egy kong az ürességtől, ha vendégek lármája föl nem veri. De hát ki jönne oda ősznek végén, mikor locsog-pocsog az eső és nyirkos körülöttünk minden? Mig fiatalabb voltam, még azon is tul, csak kiálltam valahogy, de most már, hogy meg-megörnyed olykor a vállam, nem bírom el azt az őszi magányos életet. Elhatároztam magamat, hogy minden esztendőben, mikor beáll a busz idő, feljövök ide, ebbe a nagy metropolisba, az emberek közé. Egy hete vagyok már itt, s hogy megtaláltam a lakását: el nem tudtam volna menni a háza előtt. Negyven év után talán csak megengedhetek magamnak ennyi örömet?

— Eppen úgy beszél, mintha legalább is ellenségek lettünk volna. Nem tudom, hogy egymásra haragudtunk akármikor is...

— Én magára soha, de maga...

— Ugyan mit nem beszél, Sándor! Én nagyon jól emlékszem ám mindenre, nem felejtettem el semmit

katonai szolgálati kötelezettségének eleget tett és atyai hatalma alatt álló vagy teljeskoru, törvényes (törvényesített), legalább három gyermeke van, vagy

4. annak, aki föld-, ház-, bánya-, tőkeamat- és járadékadó vagy kereseti adó fejében az általános jövedelmi pótdó hozzászámítása nélkül legalább évi husz korona egyenes állami adóval volt megróva;

5. annak, aki gazdaságban, ipari és kereskedelmi vagy más vállalatban vagy háztartásában, mint munkaadó legalább öt év óta, legalább egy, tizenhat éven fölüli férfiszemélyt alkalmaz; vagy

6. annak, aki gazdaságban, ipari kereskedelmi vagy más vállalatban, háztartásban legalább öt év óta ugyanazon munkaadónál fizetés (bér) mellett van állandóan alkalmazva;

Kettős szavazata van annak is, aki a 6. pontban munkaadónál fizetés (bér) mellett legalább nyolc éven át van alkalmazva.

Három szavazata van:

1. annak, akinek legalább középiskolai képesítése van, vagyis aki főgimnáziumnak, főreáliskolának vagy ezekkel tanértékre nézve egyenrangú más polgári vagy katonai tanintézetnek (gazdasági, bányászati, művészeti, ipari, kereskedelmi, közlekedési, stb. szakiskolának, haditengerészeti akadémiának) legmagasabb osztályát (évfolyamát) sikeresen elvégezte; vagy

2. annak, aki olyan állásra van vagy volt törvényesen alkalmazva, vagy akinek olyan foglalkozása van vagy volt, amelyhez legalább a középiskola elvégzése szükséges;

3. annak, aki föld-, ház-, bánya-, tőkeamat- és járadékadó vagy kereseti adó fejében legalább évi száz korona egyenes állami adóval van megróva.

Az írástudatlanok.

Az írást nem tudók tízes csoportokban választanak egy megbízottat, aki a választójogot gyakorolja. Utasítást a megbízottnak nem adhatnak.

KÜLÖNFÉLÉK:

X. Pius pápa jubileuma alkalmából nov. 15-én vasárnap d. e. 10 órakor a petrozsényi r. kath. templomban szentbeszédet tart *Szentivány Károly* az orsz. kath. egyetel igazgatója. Szentmise és istentisztelet után a petrozsényi kath. nőegylet választmányja a budapesti kiküldöttekkel Iszkronyban ebéd után választmányi ülést tart. Délután 5 órakor X-ik Pius pápa 50 éves papságának jubileuma alkalmából a szt-ferencrendi nővérek vezetése alatt álló iskolában *pápai ünnepély* rendeztetik, melyre a szíves érdeklődők ezután is meghívottak. Beléptidíjat ez alkalommal egyházi célokra köszönettel fogad az iskola igazgatósága.

— **Athelyezés.** Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Popov Darinka* petrillai állami rendes tanítónőt a bresztováci (Torontál v. m.) állami iskolához hasonló minőségben áthelyezte.

se. Azt se, hogy egyszer csak — no, nézze meg az ember, éppen ma negyven esztendeje, — megszökött szépen, elment Boldogfialvára és nem törődött többet senkivel, velem se.

A férfi elfojtottan nevetett. Félig nevetés, félig sóhaj volt az. Látszott, azon gondolkodott: tovább fűzze-e ezt a tárgyat? De aztán nem tudta megállni, hogy ennyit ne mondjon:

— De rosszul emlékezik Magda!

Aztán egyet legyintett a kezével és egészen más hangon kérdezte:

— Soha se tudtam megérteni, hogy miért nem ment férjhez?

— Én meg azt nem tudtam megmagyarázni magamnak, hogy maga miért nem házasodott?

— Nagyon egyszerű az ok. Nem tudtam olyant elvenni, akit nem szerettem, akit megszerettem, annak nem kellettem én. Szörnyen rövid história.

— És volt maga szerelmes is?

— Uram, Istenem, még kérdezheti! Persze, hogy voltam. Husz éves koromban. Akarja hallani tovább?

— Nagyon érdekelt.

— Husz éves volt a leány is. Magas, szőke, fehér arcu, nefejejes-kékek a szemei. A tekintete biztatott, a keze szorítása bátorított. Egykoruak voltunk, az igaz, de én már akkor független ura mindannak, ami ma az enyém. És szerelmes voltam bele, amilyen szerelmes csak egy husz éves fiú lehet.

— S a leány?

— Csalódtam benne. Nem szeretett. Hazudott a szeme, hazudott a keze szorítása.

— Miből sejt?

— **Felmentett körjegyzők.** Mult számunkban, lapunk zártakor vett telefon-értesítés alapján említett tettünk röviden arról, hogy folyó hó 5-én érdekes büntperrel foglalkozott a dévai törvényszék büntető tanácsa *Veress József* táblabíró elnöklete alatt. *Krausz Sándor* vulkáni és *Pietsch István* lupényi felfüggesztett körjegyzők bünpere került tárgyalás alá. Krausznak az volt a vétké, hogy több esztendei hivataloskodása alatt, oly körzetben, hol évente tizezernél is több adótételt könyvelnek el, néhány fillér differenciát találtak. Persze eleinte százakról beszéltek, dr. *Csiba Mór* lelkiismeretes rováncsolása után azonban ezen összeg néhány koronára zsugorodott össze. Az illető jegyző még fegyelmi vizsgálata során azzal védekezett, hogy rengeteg munkája közben elírta a számot. Különben se volt valószínű a sikkasztás, mert hiszen Krausznak 14—15.000 koronányi jövedelme volt, nem valószínű tehát, hogy egy pár koronáért állása elvesztésének és a börtönnel tegye ki magát. Hanem azért a pénzügyigazgatóság a vádlottak padjára juttatta. Hasonló esete volt *Pietsch István* körjegyzőnek is. Ellene is megindult a fegyelmi. A direkcio ezek el-sikkasztásával vádolta, mely vádat szintén átvette az ügyészség. Közben őt is felfüggesztették állásától és kilökték családjával együtt a nyomorba. Az 5-iki főtárgyalásig vádolták ezek el-sikkasztásával, a főtárgyalás végén azonban maga *Kovács Zoltán* kir. ügyész az összes vádak, mint bennem igazoltakat, — egy kivételével — visszavonta. Ez az egy vád pedig arról szólt, hogy *Pietsch* cirka 400 korona túlélvéményt vett ki fizetéselelőleg címén a kezelésére bízott közpénzből. Erre vonatkozólag beigazolást nyert, hogy *Pietsch* a viszonyok kényszeríteték erre. Nevezetesen az ex-lex ideje alatt adót nem fizettek és így fizetését, továbbá 1905—1906. évi fizetési pótlékát se kapta meg, túlélvéményről tehát beszélni se lehetett. Beigazolást nyert azonkívül az is, hogy a kivett összeg helyére nyugtát tett, mellyel beigazoltnak vette a bíróság azon védekezést, hogy nem elutalajdonítási szándékkal nyult a pénzhez. Egész napi tárgyalás után *Krausz Sándor* dr. *Schulhof* Zsigmond, *Pietsch István* dr. *Tassy* B. László védelme mellett a törvényszék felmentette a vád és következményei alól, teljes elégtételt szolgáltatva ezzel a meghurcolt jegyzőknek. A közönség egész napon át nagy érdeklődést tanusított s lelkes éljenzéssel fogadta az ítélet kihirdetését.

— **Vládne pöre.** Megeszerzte nagy érdeklődéssel várták a királyi tábla ítéletét *Vlád Aurél* országgyűlési képviselő nejeknek bűnjegyében. *Vlád Aurél* tavaly a hunyadmegyey Bábolna községben édes anyjával és *Lula Péter* gör. kel. esperessel megjelent a községi iskola vizsgáján és ott anyjával együtt megzavarta a vizsgamenetet azzal, hogy nyíltan elégedetlenségének adott kifejezést a felett, hogy a gyermekek miért tanulnak magyarul. Majd felhívta *Vládne* a szülőket a vizsgán, hogy ne taníttassák gyermekeiket magyarul, inkább adják őket marhapásztoroknak. A dévai törvényszék igazgatásért egy

— Tudom. Én már akkor is bolondja voltam a könyveknek. A leány is sokat olvasott. Ki-kieseréltük olvasnivalóinkat. Egy-egy szép mondatot aláhúztam a könyveimben, mint ő az én könyvem lapjain. Félnék, bátoraltan fiú voltam vele szemben, de csak azért, mert szerettem. Előszöről nem mertem volna neki arról beszélni, ami egész fiatal életemet betöltötte.

Egyszer egy francia könyvet adott, *Alfréd de Musset* dalait, hogy olvassam én is. Megejtett a könyvnek a szépsége s szinte megrészegettem tőle. Nem tudtam hallgatni tovább, egy levélre bíztam a sorsomat. Abban a levélben elmondtam mindent, szerelmemet, reményeim, álmait. És megesküdtem benne, hogy soha senki más nem fogja viselni nevemet, még akkor se, ha kérésem meghallgatásra nem találna.

— És mi volt a válasz?

Megint azzal a sóhajszzerű uvetéssel válaszolt *Bodroghy*:

— Jól tudja: magamban élek. Eskümet megtartottam.

— De hát mi lett a lánynyal?

— Ej, ej, *Magduska*, mit kötekedik! A leány is egyedül maradt. Megöregedett, mint én magam. De a szemei ma is olyanok, mint huszéves korában, az arca ma is olyan fehér, mosolygása most is mindennél szebb a világon. Sok minden átviharzott fölöttem, de vele szemben ma is a régi, gyáva vagyok. De azért, ha nem szégyelném gyöngeségemet, ha tudnám, hogy volt csak egy órája is életének, mikor megbánva tettét, busult utánam: a szívemre vonnám a kis kezét s megkérném, hogy maradhasson az a kéz az enyém, megszépíteni mindkettőnk életében ezt a szomorú őszi alkotatott...

havi államfogházra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte Vlád Aurélnét. A táblán Gál Jenő tanácselnök elnökölt. A vádat Csipkés Károly kir. ügyész képviselte. Vlád Aurélné képviselője Vlád Aurél országgyűlési képviselő jelent meg. A kir. tábla rövid tanácskozás után meghozta az ítéletet, a melyben helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, de azt azzal helyesbítette, hogy a vádlott a büntetőtörvénykönyv 172. §-ának első szakaszába ütköző ízgatást azzal a cselekményével követte el, hogy egy gyülekezeten és nyilvánosan, a jelenlévő szülőkhöz oly felhívást intézett, amellyel a fennálló törvények és törvényes rendeletek ellen engedetlenségre hívta fel a jelen voltakat, midőn azt mondotta, hogy ne küldjék iskolába a gyermekeiket. A tábla enyhítőnek vette Vlád Aurélné fiatal korát, ellenben súlyosbítóan intelligenciáját, valamint azt is, hogy a gyermekek előtt izgatott engedetlenségre. A közbűrlő megnyugodott, ellenben Vlád Aurél védő semmiséget jelentett be, amit a tábla el is fogadott s így az ügy a Curia eldöntése alá kerül.

— **Baleset.** Vulkánban f. hó 2-án délután Sztojka Karolina szolgáló Mihály Jánosné kenyérsütődjében a kemencét fűtötte, szikra pattant a ruhájára, amely csakhamar lángra lobbant és a szerencsétlen leány, ahelyett, hogy a mellette volt nagy dézsa vízzel eloltotta, vagy az égő ruhát levette volna, kifutott az udvarra, majd az utcára sikoltozva. Aki segélyre siettek alig bírták elfogni s róla az égő ruhát letépni. De akkor már oly súlyosan összeégett, hogy életben maradásához kevés a remény.

— **Határrendészeti kihágás** sok gondot és fáradságot okoz a határrendőrségnek. Az utlevél nélküli határátlépések ellenőrzése, megakadályozása a Zsil-völgyben nagy feladat. *Bokor György és Kozma György* Petrozsényben állomásozó mkir. határrendőröknek folyó év október hó 26-án 3 napi nehéz és önfeláldozó havasi szolgálat után sikerült román területről ugynevezett «csempész» uton bejövvő 47 mármarosai famunkást feltartoztatni. A munkás csoportnak utlevele, vagy azt pótló igazolványa nem volt, szóval magukat igazolni nem tudták és állandó tartózkodási helyük sincs, amennyiben az év legnagyobb részét román területen töltik famunkával. Ennélfogva az orsovai mkir. határszéli rendőrkapitányság petrozsényi kirendeltségéhez elő lettek állítva, hol minden egyes munkásnak a podgyásza meglelt vizsgálva abból a célból, hogy vám alá eső tárgyakat, de különösen állam ellenes nyomatványokat, a melyek az ország nyugalmát megzavarnák nem-e csempésznek be. Azután utlevél kihágás miatt a kirendeltség vezetője a hivatalos eljárást megejtette ellenök. Ott, ahol annyi csempész ut van a bércek és erdők között, elképzelhető, hogy milyen emberfeletti munkát végeztek a buzgó határrendőrök, míg sikerült az illetőket feltartoztatni.

— **Mértékhatékosító hivatal Déván.** A kereskedelmi miniszter leiratban értesítette a vármegyét, hogy a mértékekről s ezek használatáról és ellenőrzéséről szóló törvény felhatalmazása alapján felállítandó 40 mér-

tékhatékosító hivatal egyikének székhelyéül Déva várost állapítja meg. A kolozsvári hivatal hatásköre Kolozs és Torda-aranyos vármegyékre fog kiterjedni. Mértékhatékosító hivatal még a következő erdélyi városokban lesz: Brassó, Dés, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Segesvár és Sepsiszentgyörgy.

— **Hátszeg-karánsebesi vasut.** A hátszeg-karánsebesi vasut megnyitása közeledik a megvalósuláshoz. A Karánsebes felőli részen korábban kezdtek dolgozni és így az gyorsabban is készült el; Karánsebestől ugyanis a vonal teljesen kész Bukováig, úgy hogy ezen vonalrész, mely az egész vonalnak mintegy a felét teszi ki, már át is adták a forgalomnak. A Bukovától Hátszegig terjedő részt is megnyitják még ebben az esztendőben. A vasutigazgatóság már kiadta az ezen vonatra szóló következő menetrendet: Váraljáról indul reggel 9 óra 58 perckor, Karánsebesre érkezik délután 4 óra 03 perckor. Karánsebesről indul délelőtt 11 óra 22 perckor, Váraljára érkezik délután 5 óra 10 perckor. Baicáról indul reggel 4 óra 08 perckor, Váraljára érkezik 7 óra 15 perckor és Baicáról indul reggel 5 óra 9 perckor, Karánsebesre érkezik 7 óra 30 perckor. Azonkívül a helyi forgalom lebonyolítására indul Váraljáról reggel 7 óra 38 perc és déli 2 óra 52 perckor és Hátszegre érkezik 7 óra 51 perc és 1 óra 05 perckor; Hátszegről pedig indul délelőtt 9 óra 11 perc, 10 óra 51 perc, 1 óra 22 perc és este 6 óra 58 perckor és váraljára érkezik délelőtt 9 óra 21 perc, 11 óra 01 perc, 1 óra 32 perc és este 7 óra 08 perckor.

— **A gőzmotor kezelőinek tanfolyama.** A m. kir. technologiai iparműzeumban a gőzmotor kezelőinek első tanfolyama október 19.-én, a második november 23-án nyílik meg s az aradi felső ipariskola első emeletének 44. számú termében esti 7-től 9 óráig tartatnak. A tandíj 10 korona. A jelentkezők kötelesek igazolni mesterségüket s jelenlegi foglalkozásukat.

— **Uj állami kőszénbánya.** A magyar kormány megvásárolta a novimarozi szénbányát, amely eddig egy horvát-francia érdekcsoport, az Erste zagorianer Kohlen-gewerbschaft tulajdonában volt. A társaság tagjai: Hohenlohe-Oehringen Keresztély herceg, gróf Kinszky Rezső, Thompson William, Heldenburgi-Kottas Alajos és Brandt Erich. Az új állami bányában kevés a szén és ez a kevés szén is inkább lignit, azaz a barna szénnek is rosszabb tüzelőanyag, melynek 3400–3500 a kalóriája és 40% a nedvessége. Vagyis a szóban forgó lignit ipari és fűtési célokra majdnem használhatatlan. A bányának nem valami nagy a termelőképesége, mert a múlt esztendőben mindössze 20634 métermázsát termelték.

— **Mit árusíthat a divatárusnő?** Erre a kérdésre felel a kereskedelemügyi miniszter 1908. október 16-án kelt 83842 szám alatt hozott határozata, mely kimondja, hogy a divatárusnő jogosítva van mindazokat a kellékeket árusítani, amelyeket a közönség a női kalappal együtt viselni szokott.

Magda kisasszony, aki nem volt teljesen tisztában e beszéd jelentőségével, úgy érezte, hogy tele lesz könnyel mind a két szeme. Hirtelen fölkel, hogy az ablakhoz menve, megtörölje szemét.

Bodroghy azonban félremagyarázta a mozdulatot és sietve fölkel maga is:

— Bocsásson meg, Magda, nem akartam szavaimmal megbántani. Higye el, nem mertem volna érinteni még a kezét se. Ne akarjon menekülni előlem, megyék én, Tudnom kellett volna, hogy akit huszéves korában meg nem hallgattak, az negyven évvel később még inkább hiába beszél. A hatvanéves ember érzése legfeljebb csak megmnsolyogni való...

És elment. És akinek marasztalnia kellett volna, nem birt kimondani egyetlen hangos szót se.

*

Magda kisasszony lehozatta könyveit a padlásról is, mert a könyvtárban nem talált rá Alfréd de Musset dalaira. S mikor sok keresés után kezébe akadt: nem merte felnyitni. Hátha nincsen benne az a levél s nem ő a fehér arcú, nefeletjszemű leány, akit annyira szeretett Bodroghy Sándor s aki annyira szeretette Bodroghy, hogy miatta pártában maradt...

De aztán, hogy térdeire csuszott a könyv, fölnyit magától azon a helyen, ahol benne volt a levél.

A betűi megfakultak már nagyon és Magda kisasszony idegesen kereste a szemüvegét, hogy annak segítségével mégis elolvashassa. Nem találta sehol. Oh pedig a negyven évig nyugton hagyott levél sápadt

betűi most égetni kezdték a lelkét, megdobogtatták a szívét és úgy szerette volna megismerni azt az elkésett mámort, amiről oly régóta és annyit álmodott!

De a szemüvegét nem lelte meg s olvasás helyett hirtelenül, titkon megcsókolta az elárgnlt lapot. És megcsókolta még egymásután ötször-hatszor forrón, hevesen, amilyen szenvedéllyel az első és utolsó szerelmes csókot adja a tudatlan, égő ajak.

Olyan frisnek, fiatalnak érezte magát s valami nagy, titkos, diadalmas boldogság melegeitette át körülötte az egész világot. Elgondolta, — és meg is akarta tenni, — hogy ír Bodroghynak, megírja a valóságot neki és mosst már kimagyarázva mindent, megértik egymást. Sirni tudott volna attól a gyönyörűségtől, amit érezett s csak úgy reszkettett a keze, hogy leírassa a hívó szót, életet kéro érzéseit annak, akit sokáig siratott, akit mindig szeretett s akit elfelejtteni nem tudott soha.

Meg is írta volna mindezt Magda kisasszony, ha — megvan a szemüvege, És bizonyos, el is küldi levelét mielőtt még kijózanodott volna a csókok mámorából. És összekérült késő boldogságra a két fehérhaju, hűséges szívű ember, hogy egymást kézen fogva ballagjanak együtt a vég felé.

De a szemüveg csak akkor került elő, mikorra már elszállt lelkéről a ráhullott varázs, amikor már csak keserű mosolygás maradt lázverte, hideg ajakán és csak a Bodroghy Sándor utolsó szavait latolgatta, hogy a hatvanéves ember érzése legfeljebb megmnsolyogni való.

— **A fürdőszoba adóköteles lakrész.** Ezt mondta ki 27667/1907. P. számú ítéletével a közigazgatási bíróság. Az indokolás szerint az 1868. XXII. t. c. 8 §-a alapján, a tényleg ki nem bérelt lakrészek ház-osztályadó alá esnek, mely adó abban az osztályban, melybe az illető község, a törvény-10. §-a szerint tartozik, a lakrészeknek száma alapján vettetik ki (9. §.); osztályozás alá, a házadóra vonatkozó törvények és szabályok 51. §-a értelmében, csak lakházak és lakrészek esnek; és az 52. §. szerint lakrészekül csak szobák, boltok és mézsárszékék vétetnek; szobákul pedig tekintetnek azok a helyiségek, melyek valósággal lakásul szolgálnak, vagy lakásnak szánvák és arra alkalmasak, tekintet nélkül arra, hogy mikor és meddig és tekintet nélkül a modra, mely szerint használtatnak. Ellenben a konyhák, pincék, padlások, — a padlásszobákat kivéve — falukon az ugynevezett pitvarok, melyek szobába vagy konyhába járásul szolgálnak; továbbá áruhelyek, ele-ségkamrák, istállók, műhelyek az osztályozásánál lakrészekül nem vétetnek. Minthogy az nem lehet kétséges, hogy a lakóházakban levő egyes lakásokba tartozó fürdőszobák a szigoruan értelmezendő ezek közé a kivételek közé nem tartoznak; ennél fogva azok, mint a lakó-hoznak szoba elnevezés alatt jelentkező s többé-kevésbé az emberi kényelmi igények kielégítésére szolgáló butor-arabok elhelyezésére és tartására is használt részek, de még azért is, mert azok időleges tartózkodásra, lakásra szánvák és erre alkalmasak is, másnak, mint adó-köteles lakrészeknek nem minősíthetők.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítem a m. tisztelt helybeli és vidéki vevőközönséget, miszerint a közelgő karácsonyi és ujváj ünnepekre a helybeli Párisi nagy-áruházat ajándék, disztárgyak és gyermekjátékokban a legmesszebb menő igényeknek megfelelőleg rendeztem be, hol a m. tisztelt vevőközönség mindent, a mire szüksége van beszerezhet, igyekeztem a raktárt szép és finom kivitelű árukkal felhalmozni, hogy minden tekintetben megelégedésre találjon a vevőközönségnél. Most tehát nincs szüksége a helybeli és vidéki vevőközönségnek arra, hogy Budapestről vagy más városból rendeljen és árjegyzzék után, mert itten a vevőközönség azt vehet amit lát és nem ábra szerint és az áru legtöbb esetben törve érkezik meg a vevő veszélyére. Tisztelettel kérem a vevőközönséget, kegyeskedjen a közelgő ünnepekre szükségletét a Párisi Áruházban beszerezni. Legközelebb rendelkezésére fogom bocsájtani karácsonyi kiállításunkat. Kérem a Párisi nagyáruház hirdetését a lap más helyén megfigyelní.

Tisztelettel Ujhelyi Lajos.

Dévai Hitelbank Részv.-Társ. Raktárházai.

A Dévai Hitelbank Részvénytársaság igazgató-sága felhívja a gazda, kereskedő és iparosközönség figyelmét ujonnan épített modern berendezésű raktáraira és vasbeton pincéire. A raktárházak a dévai állomás pályatestével iparvágány által vannak összekötve s a reexpeditionális díjkiigye-nlítés kedvezményét élvezik.

Elvállaljuk:

Gabonának, valamint mindennemű nyersterméknek, szesznek, pálinkának beraktározását a leg-előnyösebb díjszabások és feltételek mellett.

Előleget nyújtunk minden néven nevezendő áru-ra a legolcsóbb kamatláb mellett a lehető legmagasabb kvótáig, valamint elvállaljuk mindenféle termékek és árucikkek bizományilag való eladását a legmérsékeltebb jutalék mellett.

Elvállaljuk mindenféle árunak fuvarozását, ki-és berakását, kezelését és a szállítmányozási üz lettel járó minden teendők végzését a legmérsékeltebb tételek mellett.

Felhívjuk a közönség figyelmét szesz-szabad-raktárunkra, valamint ujonnan létesített áruosztályunkra s kívánatra bárkinek megküldjük raktári szabályzatunkat és díjszabásunkat.

Készséggel szolgálunk a legmérsékeltebb speciális ajánlatokkal kérdezősködés esetére.

Minden küldemény a «Dévai Hitelbank Részvénytársaság Raktárházai» címre küldendő.

5—6

Dévai Hitelbank r.-l. igazgatósága.

Ajánlok

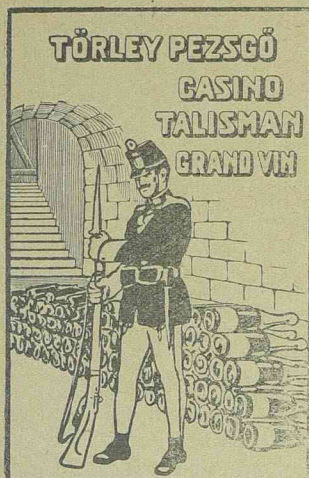
e. hó 15-től egész 1909. január hó 1-ig friss kóser libazsirt, 50 kilós vételnél 2.60 kor., kisebb mennyiséget 2.70 koronáért. ... ICZHOVITS LÉBA. Dombora-féle ház udvarán. ...

Egy józan életű,

szorgalmas és jómagaviseletű írnök ügyvédi

irodában azonnal fölvetetik.

Dr. OLÁRIU MIKLÓS ügyvéd Petrozsény.

Hirdetések
jutányos áron
felvételnek
e lap
Kiadóhivatalában

Köhögés, reketség és hurut ellen
nincs jobb a

Réthy-féle
pemetefűzűkorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan RÉTHY-félét kérjünk,
mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Czipész- és csizmadia-segédek

állandó munkára felvételnek

Cim: KOHN MÓR
Petrozsény.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség b.
tudomására hogy a Kossuth Lajos-
utcában levő

Emke kávéházat és éttermet

a legmesszebbmenő igényeknek meg-
felelőleg ujonnan fényesen átalakítva
október hó 24-én megnyitottam.

Esténként Balogh Józsi zenekara tart hangversenyt.

Midőn semminemű áldozatot sem ki-
méltam, hogy a n. é. közönség részére
egy kellemes szórakozást helyet te-
remtek, kérem jóindulatu becses tá-
mogatásukat alázatos tisztelettel

SOHR HENRIK
szállodás.

Első petrozsényi
könyvnyomda és
könyvkötészet

Van szerencsém Petrozsény és vidéke mélyen
tisztelt nagyérdmü közönségének
tisztelettel tudomására adni, hogy 1893. év óta fennálló **könyv-
és papirkereskedésemet** ezen szakba vágó cikkekkel dusan fel-
szereltem s a legfokozottabb igényeket pontosan s a legjutányo-
sabbban kielégítem. **Tanszerek-, rajz- és íróeszközök, tankönyvek,
imakönyvek, albumok** stb. nagy választékban állnak rendelkezésre
s ezeket is legolcsóbban árusítom el. A legegyszerűbbtől a
legfinomabbig: **irodapapírok, levélpapírok, névjegyek, eljegyzési
kártyák** stb. kereskedésemben jutányos áron kaphatók

Papir-, rajz-
és
könyvkereskedés.

Midőn a kultúra tért hódított
a Zsilvölgyben, Petrozsényben
nyomdát állítottam, a társadalmi
életnyilvánulás követelményeit ki-
elégítendő hirlapot indítottam, hogy
a sajtó erejével a hazafias célt
szolgálják. A kezdett nehézsé-
geivel küzdve, anyagi áldozatok
meghozatalával tartottam fenn s
oda fejlesztettem a nyomdát, hogy
a legmesszebb menő igényeket a
legjutányosabbban kielégíteni képes
vagyok; miért is a n. é. közön-
ség szíves támogatását kérem.

A művelt közönség folyton
fokozódó igényeinek a haladás,
a fejlődés kívánalmainak ki-
elégítését szem előtt tartva
KÖNYVKÖTÉSZETET
rendeztem be gépezettel, a
legmodernebb eszközökkel fel-
szereltem s ebbe a szakmába
vágó munkálatok teljesítését
megelégedésre s a legjutányo-
sabbban elvállalom.

Teljes tisztelettel:

FIGULI ANTAL.

Hivatalos- és
magánnyomtatványok.

„Petrozsény és Vidéke”
kiadóhivatala.

Karácsonyi és ujévi nagyvásár a PÁRISINAGYÁRUHÁZBAN

Petrozsény, Kossuth Lajos-utca és tér, Dr. Rosenberg Ignác-féle ház.

Mindenki vásároljon a Párisi Nagy Áruházban, hol
karácsony és ujévre az alatt jelzett ajándéktárgyakat
szerezhetjük be: Dohányzó készletek, szivar-, dohány-,
cigaretta- és pénztárcák, utikészletek, bőröndök, velen-
cei tükrök, plüskazetták, plüsalbumok, arckép- és leve-
lezőlapnak, emlékkönyvek, fali-diszek, fali-képek, china-
ezüst-, üveg-, és porcellán-tárgyak, kézi-táskák (ridikül)
körömkészletek, báli legyezők, illatszerek, pipere-szap-
panok, szappan áruk, sakk és dominók.

Gyermek-játékokban, baba-kocsik, francia- és öltözött babák, porcellán,
nikkel és cinedények, mozgófényképek, laternamagikák, tivoli és társas-
játékok, építőszekrények, felhuzós automobilon, sinen járó vonatok,
puskák, kardok, továbbá férfi és női fehérneműek, boák, sárcipők, eső-
ernyők, nyakkendők, gallérok, kézelők, gamásnik, téli alsó trikók, ha-
risnyák, sapkák, fekete és fehér kötények stb.

Tömeges látogatásokat kérem teljes tisztelettel:

UJHELYI LAJOS, Petrozsény